

BOLEMANT LÁSZLÓ

„Szeretnék megmaradni – homo ludensnek.”

Antal László versei elé

Az idén hetvenéves Antal László a velejéig magyartanár – irodalom- és nyelv-szeretetét minden verssora igazolja, az alkotás örömeért ír. Miután a hetvenes és kilencvenes években írt verseinek félretett, majd újraírt változatait számba vette, újabb műveinek megalkotása és összegyűjtése után megérett az idő, hogy végül egy verspályázat első helyezetteként 2013-ban megjelenjen első kötete, amelynek előszavában volt középiskolai tanítványa, Szabó T. Anna így ír: *„Ahogy az irodalom örömét a tanítványainak, úgy nyújtja át végre Antal László ezt a régóta őrizgetett, készre-szépére csiszolt ajándékot az olvasóknak. Finom arányérzék, formai könnyedség, a szó és a dallam tisztelete, a belülről ismert hagyomány továbbéltetése, játék és komolyság összhangja – ez Antal verseinek biztos háttere.”*

Néhány évnyi ismeretségünk után, amikor a *Nekem a szó* című, említett kötetének bemutatójára készült, engem kért fel beszélgetőtársnak, és úgy alakult, hogy a budaörsi városi könyvtárban ezt éveken át követte még néhány alkalom, amelyen a szerepeinket változtatva vagy az egyikünk kötetét mutattuk be, vagy csupán egy kötet és kötöttség nélküli költészet napi „hogyan születik a vers” témáról beszélgettünk, miközben családi zenélés (Ábris fia trombitaszólója) vagy felkért előadóművészek szavalatai hangzottak el. Irodalmi barátságunk nyomai folyóiratban közölt versekben, rádióban elhangzott kulturális ajánlásban is fellelhetők, és korábbi verseskötetem egyik szlovákiai bemutatójára, Komáromban is őt kértem fel, hogy legyen az est házigazdája.

A játékosság, a formák letisztultsága és a dallam az, ami első alkalommal szembetűnő volt Antal László verseit olvasva. Ahogy a kötetét lapozom, az oldalakat jelölő címkékről előkerül néhány kiemelés, amely jegyzetként az egyik beszélgetésünkhöz készült, hadd álljon itt néhány – feltett kérdés, plasztikus kép vagy verscím – ezek közül, hangulatidézésként: „időnélküliség, folyamatos beleélés, elmélyülés, játék”, „önreflexió, illetve a versre való reflexió a versen belül, kívülre helyezkedés”, „tört mosolyt futóhomokon”, „Szellő koccan morgó szélhez”, „Fohász”, „Egyszerű ez: Írnod kéne, ihletekre sem figyelve. (*Ars Poetica*)”.

Egy helyütt ezt írja magáról: *„Különösen közel áll hozzám a 18. század végének vers-terméke – és az az alázat, ahogy »mentegetőzik« egyik-másik költő: ő csupán kedvtelésből ír; és ezt én is jó szívvel vallom.”* S ezt kiegészíteném Szabó T. Anna szavaival: *„Az An-*

tal-vers dallamvilága sokfelé kötődik, sok hagyományt megidéz: a népballadákat, a Bibliát (...), Adyt, József Attilát (...), betéve tudja az orosz, angol és német romantikusokat, vagy akár a vágáns költőket – mégis: egyéni, jól felismerhető hangon szól.”

Szeretettel ajánlom e rövid válogatást Antal László verseiből.

ANTAL LÁSZLÓ

Sípdal

Ott a fűzfa titkon tudja,
Megálmodta, nem felejtí,
Kedves ága is megsűgja:
Sípnak valót melyik rejti,

És ha arra vezet útja,
Kinek szíve sípért dobban,
Fény csak azon ágon lobban
–Azt az egyet lejjebb ejti.

Öröm-szonett

Öröm: az Ó. S a Formabontás.
Öröm: a Rajz. A Tus, a Montázs.
Öröm: a Rím. És a meglelt Sor.
Öröm: a Sok. S Parányi olykor.
Öröm: a Vágy. S a Gyermek-álom.
Öröm: a Tét. A Szó-ért állom.
Öröm: a Szín. Szivárvány éke.
Öröm a Lét. Halál előtti?
Öröm: a Szív. A Rossz-at győzi.
Öröm: a Szép. Jó nélkül véges.
Öröm: a Tett. A Hit-tel ékes.
Öröm: a Már. A Még-et oldja.
Öröm: a Most. Az Idő-d toldja.
Öröm: a Vers. A Csönd reménye.

Töredékek

Átaludnád éjszakádat?
Ha vetettél, milyen ágyat?
Párnád alá hitet – tettél?
Alkalmad volt, jól szerettél?
Megdicsérted-e a merszed?
Mihez igazítod versed?
Szóltál kidőlt, korhadt fához?
Fújtál szelet fényhez, árnyhoz?
Mohát látva felujjongtál?
Önmagadhoz hű is voltál?
Derültél-e lovat látva,
Déliabot száját tátva...

Persze, jól aludni kéne!
Ne riasszon est sötétje!
A hitedet jól begombold!
Még arra is legyen gondod.
Kerülj jól bevált ihletet!
Tedd félre fehér ingedet!
Integess a falevélnek!
Bátorítón Ősznek, Télnek!
Vigasztalj árva árnyékok!
Érts meg elvet! Mérj szándékot!
Ne feledd a viszonyulást!
Bölcsen fogadd az elmúlást

Minden más, pontokba szedve,
Ez befért, az nem a versbe,
Vörösbegy, nézd, rád mosolygott,
Összesöpörtél sok gondot,
Jutott időd versbeszédre,
Félbe maradtra és készre...
Egyszer pénzért, máskor ingyen,
Megkísért a semmi s minden,
Sompolyog a sok s kevés is,
A futás is megelégit,
A Lassan járj! bölcsessége:
Örömdre. – Örömére.

Hajnali sorok

Hajnal ámul bágyadt éjen.
Narfény siklik párás égen.
Szellő koccan morgó szélhez.
Percnyi szó is csöndet vérez.

***

Szó – a szóban lobbanékony.
Rian az ihlet? De hisz vékony!
Méri a lelked. Tovaillan.
Ámul a fényen, – ahogy villan.

Téli séta

(Ábris fiamnak)

Szégyenlősek most az ágak.
Levél nélkül milyen árvák.
Károgás tör néha csendet.
Szarka cserreg. Hívja párját?

Kabát alá hideg bújik.
Nálad akar melegedni.
Szél fúj erre, kamasz-félszeg.
Januárt is kell szeretni.

Hull a hideg mínusz-csúcsra.
Döntött a köd, csak ő láthat.
Nem karolt át? Öleld hát, te,
Szívedhez e Téli-tájat!

Hajósének

Szép az ember. Zord a tenger.
Zord a lélek. Szép a hullám.
Sír a tenger. Ír az ember: –
Morajlás és Napfény hull rám.

Szép a tenger. Zord az ember.
Hullám: orom. Völgy: a lélek.
Ír az ember. Sír a tenger: –
Dúdolok, de csak a szélnek.

Szép az ember. Zord a tenger.
Mer a lélek. Szárnyal hullám.
Él a tenger. Fél az ember: –
Hullámrajban holdfény hull rám.

Szívemhez mérd a szót!

(Egy Pintér Béla-motívumra)

Bántó szót – rábízok szélre.
Tört mosolyt – futóhomokra.
Jogod van: Kevésre? Sokra?
Bocsáss meg, és felejts végre!

Nyáresti strófa

Halkul a szélben a nádzizegés.
Nádirigónak hangja se hallik.
Reped a nád, s a vízre lehajlik.
Jaj, ha a játék: játszma, hitetés.

Antal László verseit válogatta Bolemant László, 2020